

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY POISTENIA MAJETKU A ZODPOVEDNOSTI ZA ŠKODU BYTOVÉ DOMY VPPBD/0112

platné od 01.04.2012

ČASŤ I.

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Úvodné ustanovenie

Pre zmluvné poistenie majetku a zodpovednosti za škodu, ktoré uzaviera Union poisťovňa, a.s. (ďalej len „poisťovateľ“), platia tieto Všeobecné poistné podmienky poistenia majetku a zodpovednosti za škodu – bytové domy VPPBD/0112 (ďalej len „VPPBD“) a poistná zmluva.

Článok 2

Výklad pojmov

1. **Bezpečnostná cylindrická vložka** - vymeniteľná časť skrine zámku meniaci jednoduchý zámok na bezpečnostný.
2. **Bezpečnostný zámok** – mechanický (zadlabovací) zámok s *bezpečnostnou cylindrickou vložkou* alebo iný typ zámku (elektromechanický, magnetický a pod.) s platným certifikátom triedy odolnosti.
3. **Byt** – obytná miestnosť alebo súbor obytných miestností s príslušenstvom usporiadaný do funkčného celku s vlastným uzavretím určený na trvalé bývanie.
4. **Bytový dom** – stavba určená na bývanie pozostávajúca zo štyroch a z viacerých bytov so spoločným hlavným vstupom z verejnej komunikácie.
5. **Cennosti** - ceniny (známky, stravné lístky, kolký a pod.), cenné papiere, vkladné a šekové knižky, platobné karty a iné podobné predmety, drahé kovy a akékoľvek predmety z nich vyrobené, nezasadené perly a drahokamy, náramkové hodinky.
6. **Členovia domácnosti** – fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby.
7. **Doba plnenia** – maximálny počet za sebou idúcich mesiacov počas ktorých je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie za *stratu na nájomnom*. Doba plnenia začína dňom, kedy nastala škoda (pre časť II.) a jej maximálna dĺžka je uvedená v poistnej zmluve. Doba plnenia končí posledným dňom pred dňom, kedy *poistený* obnovil prevádzku do stavu v akom bola bezprostredne pred poistnou udalosťou.
8. **Chránený priestor** – schránka, miestnosť, stavba (alebo jej časť), ktoré sú v poistnej zmluve uvedené ako miesto poistenia.

9. **Indukcia** – jav, pri ktorom dochádza v dôsledku zmeny magnetického indukčného toku k vzniku elektrického napätia.

10. **Krádež** – prípad, ak páchateľ *prekoná prekážku* a poistenú vec si prisvojí nasledujúcim spôsobom:

- a) do chráneného priestoru vnikne tak, že jeho zabezpečenie prekoná nástrojmi, ktoré nie sú určené na jeho riadne otváranie,
- b) do chráneného priestoru sa dostane násilím inak ako dvermi,
- c) v chránenom priestore sa skryje a po jeho uzamknutí sa zmocní poistenej veci. Tento postup páchateľa však musí byť preukázaný v následnom trestnom konaní,
- d) chránený priestor otvorí pomocou originálneho kľúča, legálne zhotoveného duplikátu, uzamykacieho kódu, vstupnej karty a pod., ktorých sa zmocnil krádežou alebo *lúpežou*,
- e) demontuje *stavebnú súčasť* prístupnú z verejného priestranstva, ktorá je k *stavbe* pevne pripojená a nachádza sa min. 3 metre nad úrovňou okolitého terénu.

11. **Krupobitie** – jav, pri ktorom kúsky ľadu (bez ohľadu na ich veľkosť alebo hmotnosť) vznikajúce v atmosfére dopadajú na poistenú vec, v dôsledku čoho prichádza k jej *poškodeniu* alebo *zničeniu*. Za škody spôsobené krupobitím sa považujú aj škody spôsobené vniknutím atmosférických zrážok do *stavby* ako následok škody spôsobenej krupobitím.

12. **Lom stroja** – škoda spôsobená *prepätím, indukciou, skratom*, chybou konštrukcie, chybou materiálu, výrobnou chybou, zlým spracovaním, dielenskou chybou, pretlakom pary, plynu alebo kvapaliny či podtlakom, nedostatkom vody v kotle, nevyváženosťou alebo roztrhnutím odstredivou silou, mrazom alebo plávajúcim ľadom a zlyhaním meracích alebo regulačných prístrojov.

13. **Lúpež** – prípad, ak páchateľ v úmysle zmocniť sa poistenej veci:

- a) použije násilie voči *poistenému* alebo voči osobe žijúcej s ním v spoločnej domácnosti. Použitie omamného, uspávajúceho, či iného paralyzujúceho prostriedku sa považuje za použitie násillia, iba ak je jeho použitie páchateľom preukázané v trestnom konaní,

- b) použije hrozbu bezprostredného násilia voči *poistenému* alebo voči osobe žijúcej s ním v spoločnej domácnosti,
- c) využije fyzickú alebo psychickú tieseň *poisteného* alebo osoby žijúcej s ním v spoločnej domácnosti, ktorá bola spôsobená úrazom počas alebo bezprostredne pred lúpežou.
14. **Nádrž** – uzavretý alebo sčasti otvorený priestor s obsahom minimálne 50 litrov (zásobníky vody alebo plynu, vane, akvária, bazény) určený pre kvapaliny alebo plyny.
 15. **Nadzvuková vlna** – tlaková vlna vyvolaná preletom lietadla.
 16. **Nájomné** – suma, ktorú *poistený* získava z prenájmu *poisteného majetku*, znížená o náklady súvisiace s jeho vlastníctvom.
 17. **Náraz vozidla** – zrážka (náraz) koľajového, cestného vozidla alebo samohybného pracovného stroja (okrem jeho pracovnej činnosti) do poistenej veci.
 18. **Nebytový priestor** – miestnosť alebo súbor miestností určené rozhodnutím stavebného úradu na iné účely ako na bývanie; nebytovým priestorom nie sú *spoločné časti domu* a *spoločné zariadenia domu*.
 19. **Nedbanlivosť** – konanie alebo opomenutie konania, o ktorom osoba vedela, že ním môže spôsobiť škodu, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehala, že škoda nenastane. Za nedbanlivosť sa považuje aj také konanie alebo opomenutie konania, o ktorom osoba nevedela, že ním môže spôsobiť škodu, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mohla a mala. Nedbanlivosťou sa rozumie aj poverenie nepoučenej osoby obsluhou poistenej veci.
 20. **Nepriamy úder blesku** – *prepätie* v dôsledku *úderu blesku*, ktoré vzniká mimo miesta poistenia a šíri sa do poistenej stavby. Za škody spôsobené nepriamym *úderom blesku* sa považujú len škody vzniknuté elektromagnetickými účinkami blesku.
 21. **Odcudzenie** - odcudzenie poistenej veci:
 - a) *krádežou*,
 - b) *lúpežou*,
 - c) *poškodenie* alebo *zničenie* poistených vecí konaním páchatela smerujúcim k odcudzeniu poistených vecí (poškodzovanie cudzej veci v zmysle Trestného zákona).
 22. **Odcudzenie stavebných súčastí** – demontáž *stavebnej súčasti*, ktorá je k stavbe pevne pripevnená.
 23. **Pád lietadiel** – zahŕňa pád, zrútenie alebo náraz lietadla s posádkou (motorového alebo bezmotorového), jeho časti alebo nákladu.
 24. **Pád stromov, stožiarov a iných predmetov** – pohyb predmetu, ktorý nie je súčasťou poistenej veci, ak má tento pohyb znaky voľného pádu.
 25. **Poistený** – fyzická alebo právnická osoba, na ktorej majetok alebo na ktorej zodpovednosť za škodu sa poistenie vzťahuje.
 26. **Poistený majetok** – nehnuteľný majetok uvedený v poistnej zmluve ako „predmet poistenia“.
 27. **Poistné obdobie** – časové obdobie dohodnuté v poistnej zmluve, za ktoré sa platí poistné.
 28. **Poistník** – fyzická alebo právnická osoba, ktorá uzavrela s poisťovateľom poistnú zmluvu a je povinná platiť poistné. *Poistený* a *poistník* môžu byť totožnou osobou.
 29. **Posudzované obdobie** – doba plnenia zaokrúhlená na celé roky nahor.
 30. **Poškodenie vecí** – zmena stavu veci, ktorú objektívne je možné odstrániť opravou alebo rekonštrukciou, alebo taká zmena stavu veci, ktorú objektívne opravou alebo rekonštrukciou nie je možné odstrániť, avšak vec je možné ďalej používať na pôvodný účel.
 31. **Povodeň** – zaplavenie územných celkov vodou, ktorá sa vyliala z brehov vodných tokov alebo vodných nádrží (napr. údolných priehrad a rybníkov), alebo ktorá tieto brehy alebo hrádze pretrhla.
 32. **Požiar** – oheň v podobe plameňa, ktorý vznikol mimo zdroja na to určeného, alebo ktorý tento zdroj nekontrolovateľným spôsobom opustil a rozširuje sa vlastnou silou. Za škodu spôsobenú rizikom požiar sa považuje aj škoda spôsobená pri hasení alebo pri strhnutí *stavby* pri likvidácii požiaru.
 33. **Predmety historickej a kultúrnej hodnoty** – predmety majúce vzťah k historickým a kultúrnym udalostiam alebo osobnostiam.
 34. **Prekonanie prekážky** – prekonanie požadovaného prvku zabezpečenia chráneného priestoru.
 35. **Prepätie** – zvýšenie menovitého napätia o viac ako 1,3 násobok jeho nominálnej hodnoty v dôsledku napr. kolísania elektrickej siete alebo atmosférickými vplyvmi.
 36. **Primerané náklady** – cena opravy veci alebo jej časti, ktorá je v čase a v mieste poistnej udalosti obvyklá.
 37. **Rozbitie skla** – akákoľvek škoda, pokiaľ nie je vylúčená v čl. 16 ods. 5 bod g), spôsobená na:
 - a) poistenom vsadenom alebo osadenom okennom alebo dvernom skle, ak došlo k jeho rozbitiu, prasknutiu alebo inému *poškodeniu* tak, že je nutná jeho výmena,
 - b) bezpečnostnej fólii a nalepených snímačoch rozbitia skla, ak na nich došlo ku škode v súvislosti s *poškodením* alebo *zničením* skla, na ktorom sa nachádzali a

ich hodnota bola zahrnutá do poistnej sumy.

38. **Samočinné hasiace zariadenie** – zariadenie určené na detekciu *požiaru* a jeho hasenie v počiatočných fázach. Skladá sa z jednej alebo viacerých *nádrží* na vodu a jednej alebo viacerých sprinklerových sústav (potrubné rozvody a ventilové hlavice).
39. **Skrat** – krátkodobé avšak prudké zvýšenie hodnoty elektrického prúdu.
40. **Spoločné časti domu** – časti domu nevyhnutné na jeho podstatu a bezpečnosť, určené na spoločné užívanie, najmä základy domu, strechy, chodby, obvodové múry, priečelia, vchody, schodištia, spoločné terasy, podkrovia, povaly, vodorovné nosné a izolačné konštrukcie a zvislé nosné konštrukcie.
41. **Spoločné zariadenia domu** – zariadenia určené na spoločné užívanie a slúžiace výlučne tomuto domu. Sú to najmä výťahy, práčovne a kotolne vrátane technologického zariadenia, sušiarne, kočíkarne, spoločné televízne antény, bleskozvody, komíny, vodovodné, teplotnosné, kanalizačné, elektrické, telefónne a plynové prípojky.
42. **Spolupoistená osoba** – fyzická alebo právnická osoba, ktorá je vlastníkom bytu alebo *nebytového priestoru*. Ak je vlastníkom *bytu* alebo *nebytového priestoru* väčší počet fyzických alebo právnických osôb, nepovažujú sa vo vzájomnom vzťahu za spolupoistené osoby.
43. **Starožitnosti** - predmety umelecko-výtvarného, umelecko-remeselného a umelecko-priemyselného charakteru, ktoré majú historickú hodnotu (nesú osobitnú pečať doby alebo autora); za starožitnosti sa považujú aj predmety technického charakteru, ktoré vo svojej dobe znamenali pokrok, ale vývojom už boli prekonané.
44. **Stavba** – zastrešená budova alebo hala, ktorá je pevne spojená so zemou, bola postavená v súlade s projektovou dokumentáciou a podľa platných noriem, je skolaudovaná a využívaná na účel, na ktorý bola stavebne určená.
45. **Stavebné súčasti** – časti stavieb, ktoré sú k nej pevne pripojené (napr. okná, dvere, bleskozvod, dlažby, podlahové krytiny vrátane plávajúcich podláh, sanitárne vybavenie WC a kúpeľní, rozvody vody, elektriny, plynu a iných médií, mechanické a elektrické zabezpečovacie zariadenie, *samočinné hasiace zariadenie*, elektrická požiarňa signalizácia). Za stavebné súčasti sa nepovažuje akýkoľvek nábytok (napr. vstavané skrine, kuchynské linky, šatníky).
46. **Stavebné úpravy** – stavebné práce alebo stavebné súčasti, ktoré na vlastné náklady v prenájatej *stavbe* realizoval nájomca so súhlasom vlastníka.
47. **Strata veci** – stav, keď poškodený nezávisle od svojej vôle stratil možnosť vecou hmotne disponovať.
48. **Strata na nájomnom** – suma, o ktorú sa znížilo *nájomné* v dôsledku škody (pre časť II.).
49. **Škoda (pre časť II.)** – *poškodenie* alebo *zničenie poisteného majetku*.
50. **Škoda (pre časť III.)** – *poškodenie, zničenie* alebo *strata veci* tretej osoby alebo poškodenie telesnej integrity tretej osoby, vrátane choroby alebo invalidity vyplývajúcej z tohto *poškodenia*.
51. **Technická hodnota poistenej veci** – *východisková hodnota poisteného majetku* znížená o hodnotu opotrebenia.
52. **Terorizmus** – použitie sily, násilia alebo hrozby osobou alebo skupinou osôb, konajúcou samostatne alebo v záujme alebo v spolupráci s organizáciou, vládou alebo z politických, náboženských, ideologických alebo etnických cieľov a dôvodov so zámerom ovplyvniť týmto činom určitú vládu a/alebo vystaviť verejnosť alebo ktorúkoľvek časť obyvateľstva strachu.
53. **Tiaž snehu alebo námrazy** – deštruktívne pôsobenie tiaže snehu alebo námrazy na strechu alebo nosné konštrukcie budov alebo na zariadenie v dôsledku väčšej hmotnosti snehu alebo námrazy ako je dimenzovaná nosnosť strechy alebo nosnej konštrukcie.
54. **Umelecké predmety** – obrazy, iné výtvarné diela, dekoračné a úžitkové predmety zo značkového skla alebo porcelánu, tapisérie, gobelíny alebo iné predmety, ktorých hodnota nie je daná len výrobnými nákladmi, ale majú aj umeleckú hodnotu, resp. majú charakter unikátu.
55. **Úder blesku** – priamy úder blesku do predmetu poistenia alebo do zariadenia ochrany pred bleskom inštalovaného v chránenom priestore. Za škody spôsobené úderom blesku sa považujú len škody vzniknuté:
 - a) tepelnými a mechanickými účinkami blesku, ktoré spôsobili poznateľné *poškodenie* alebo *zničenie* predmetu poistenia alebo zariadenia ochrany pred bleskom,
 - b) elektromagnetickými účinkami blesku, ak súčasne vznikla škoda podľa písm. a).
56. **Úmyselné konanie** – konanie alebo opomenutie konania, ktorým osoba vedome poruší platné právne a iné predpisy alebo povinnosti vyplývajúce z VPPBD alebo z poistnej zmluvy alebo koná v rozpore s technickou, projektovou či inou dokumentáciou. Úmyselným konaním sa pre

účely týchto VPPBD rozumie aj konanie pod vplyvom alkoholu alebo návykovej látky.

57. **Užívanie vecí** - stav, keď poistený má hnutelnú alebo nehnuteľnú vec oprávnené vo svojej moci (nie však právo užívania priestoru v nehnuteľnej veci) a je oprávnený využívať jej úžitkové vlastnosti.
58. **Vandalizmus** – úmyselné *poškodenie* alebo úmyselné *zničenie* poistenej veci inou osobou ako poisteným, jeho manželom/kou, príbuzným v priamom rade, osobami žijúcimi s nimi v spoločnej domácnosti alebo inou osobou, ktorá konala na pokyn alebo so súhlasom niektorej z vymenovaných osôb. *Poškodenie* alebo *zničenie* poistenej veci musí byť bezprostredne po jej zistení nahlásené orgánom činným v trestnom konaní, udalosť musí byť v trestnom konaní vyšetrovaná a musí byť vydané uznesenie o začatí trestného stíhania. Nerozhoduje pri tom, či bol páchatel zistený alebo či bolo vznesené obvinenie.
59. **Vichrica** – prúdenie vzduchu, ktorého rýchlosť dosahuje v mieste poistenia aspoň 75 km/h (resp. 20,8 m/s). Pokiaľ nie je možné preukázať na mieste poistenia výskyt víchrice, poskytne poisťovateľ poistné plnenie len v prípade, že poistený preukáže, že v okolí miesta poistenia prúdenie vzduchu spôsobilo škody aj na iných, rovnako odolných budovách. Za škody spôsobené víchricou sa považujú aj škody vzniknuté vrhnutím časti stavieb, stromov alebo iných predmetov spôsobeným víchricou na poistenú vec. Za škody spôsobené víchricou sa považujú aj škody spôsobené vniknutím atmosférických zrážok do stavby ako následok škody spôsobenej víchricou.
60. **Visiaci zámok** - visiaci zámok s tvrdeným strmeňom s priemerom min. 10 mm a s *bezpečnostnou cylindrickou vložkou*. Petlice a oká, cez ktoré prechádza strmeň pri uzamknutí, musia mať mechanickú odolnosť voči prekonaniu min. ako strmeň visiaceho zámku.
61. **Voda z vodovodných zariadení** – voda, iná kvapalina alebo para, ktoré sa dostali v dôsledku poruchy mimo svoj obvyklý priestor z:
- a) pevne inštalovaných *vodovodných zariadení* alebo *nádrží*,
 - b) ústredného, etážového alebo diaľkového kúrenia,
 - c) klimatizačného zariadenia,
 - d) *samočinného hasiaceho zariadenia*.
- Poistenie sa vzťahuje aj na *poškodenie* prírodného potrubia *vodovodného zariadenia*, odpadového potrubia alebo potrubia vykurovacích telies ústredného, etážového alebo diaľkového kúrenia, ak k nemu došlo

pretlakom kvapaliny alebo pary alebo zamrznutím vody v potrubí patriacom k stavbe.

62. **Vodovodné zariadenie** – potrubie privádzajúce alebo odvádzajúce vodu, paru alebo iné kvapaliny. Za vodovodné zariadenie sa nepovažujú akékoľvek vonkajšie dažďové zvody.
63. **Výbuch** – prejav rozpínavej sily plynu alebo pary s prudkým priebehom. Výbuchom tlakovej nádoby (napr. kotol, potrubie) sa rozumie len taká udalosť, keď sú jej steny potrhane v takom rozsahu, že dôjde k náhlemu vyrovnaniu rozdielu tlaku medzi vnútornou a vonkajšou stranou *nádrže*.
64. **Východisková hodnota poistenej veci** – hodnota poisteného majetku, za ktorú by bolo možné rovnakú vec v danom čase nadobudnúť ako novú, pričom čas, ku ktorému sa táto hodnota určuje, je uvedený v jednotlivých ustanoveniach týchto VPPBD.
65. **Zadymenie** – pôsobenie dymu, ktorý náhle unikol z vykurovacích, varných, sušiarenských alebo spaľovacích zariadení nachádzajúcich sa na mieste poistenia, na poistenú vec, alebo pôsobenie dymu, ktorý vznikol pri *požiarí* alebo *výbuchu* v mieste poistenia, na poistenú vec.
66. **Záplava** – väčšie množstvo vody, ktoré zaplaví súvislú plochu v mieste alebo v okolí miesta poistenia, kde bude určitý čas stáť alebo prúdiť a spôsobí na poistenom majetku škodu. Pritom nerozhoduje odkiaľ voda prišla, odkiaľ a ako na miesto poistenia vnikla a ako škodu spôsobila (napr. dažde, topenie snehu, vzdutá hladina spodnej vody a podobne).
67. **Zbierka** – predmety toho istého druhu v oblasti prírody, ľudskej činnosti, väčšinou špecializované podľa určitých kritérií ako typ, spracovanie, téma, časový, miestny a autorský pôvod a pod., ktoré sú zámerné a sústavne sústreďované a uchovávané, príp. spracovávané. Za zbierku sa považujú minimálne tri predmety jedného druhu.
68. **Zemetrasenie** – otrasy zemského povrchu, ktoré v mieste poistenia dosahujú minimálne šiesty stupeň stupnice EMS 98.
69. **Zničenie veci** – zmena stavu veci, kedy vec nie je možné ďalej používať na pôvodný účel a pôvodný účel veci nie je možné prinavrátiť. Za zničenú sa považuje aj vec, u ktorej by náklady na opravu alebo rekonštrukciu presiahli technickú hodnotu veci v čase bezprostredne pred vznikom škody.
70. **Zosuv alebo zrútenie lavín** – jav, pri ktorom sa masa snehu alebo ľadu na svahu uvedie do pohybu a následne sa rúti do údolia.
71. **Zosuv pôdy** – pohyb pôdy pôsobením gravitácie a vyvolávaný porušením

rovnováhy, ku ktorému svahy zemského povrchu dospeli dlhodobým vývojom.

72. **Zrútenie skál a zemín** – pohyb skál, častí hornín alebo masy zemín, ku ktorým dochádza náhle.
73. **Živelné riziká** – *požiar, úder blesku, výbuch, pád lietadiel, víchrica, krupobitie, záplava, povodeň, zosuv pôdy, zrútenie skál a zemín, zosuv alebo zrútenie lavín, zemetrasenie, tiaž snehu alebo námrazy, náraz vozidla, zadymenie, nadzvuková vlna, pád stromov, stožiarov a iných predmetov.*

Článok 3

Poistná zmluva

- Poistná zmluva musí mať písomnú formu. Písomnú formu musia mať aj dodatky k poistnej zmluve a iné prejavy vôle zmluvných strán, ktoré sa týkajú poistenia (napr. výpoveď z poistenia, oznámenie o vzniku poistnej udalosti).
- Poistnú zmluvu možno uzavrieť aj v prospech inej osoby. V takomto prípade sú *poistník* a *poistený* rozdielne osoby. Práva, povinnosti a výluky týkajúce sa *poistníka* podľa týchto VPPBD sa vzťahujú aj na *poisteného*.
- Každá zo zmluvných strán má právo písomne vypovedať poistnú zmluvu do dvoch mesiacov po uzavretí poistnej zmluvy. Výpovedná lehota je osemenná; jej uplynutím poistenie zanikne.

Článok 4

Poistná udalosť

Poistnou udalosťou je vznik škody za súčasného splnenia nasledujúcich podmienok. Vznik škody:

- bol spôsobený náhodnou udalosťou, t.j. udalosťou, o ktorej sa dá predpokladať, že v priebehu doby poistenia môže nastať, nevie sa však, kedy nastane alebo či vôbec nastane,
- bol spôsobený v poistnej zmluve poistenými rizikami,
- nastal počas doby poistenia,
- nastal na predmete poistenia,
- je dôvodom na vznik povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie podľa VPPBD alebo poistnej zmluvy,
- nebol spôsobený udalosťami uvedenými v čl. 16 a/alebo 24 alebo poistné plnenie nie je vylúčené podľa čl. 16 a/alebo 24 týchto VPPBD.

Článok 5

Doba trvania poistenia, zmeny a zánik poistenia

- Poistná doba je doba trvania poistenia, ktorá sa dohodne v poistnej zmluve. Poistenie sa môže uzavrieť na poistnú dobu určitú alebo neurčitú.

- Poistenie začína nultou hodinou dňa, ktorý je v poistnej zmluve uvedený ako začiatok poistenia.
- Zmenou vlastníka *bytu/nebytového priestoru* poistenie nezaniká, ale do poistenia automaticky vstupuje nový vlastník.

Článok 6

Označenie rizika pri uzatváraní poistnej zmluvy

- Ten, kto uzaviera poistnú zmluvu, je povinný pravdivo a úplne uviesť odpovede na všetky písomné otázky poisťovateľa týkajúce sa poistenia.
- Pri vedomom porušení povinnosti uvedenej v ods. 1 tohto článku má poisťovateľ právo odstúpiť od poistnej zmluvy, ak by pri pravdivom a úplnom zodpovedaní otázok poistnú zmluvu neuzavrel. Toto právo môže poisťovateľ uplatniť do troch mesiacov odo dňa, kedy takúto skutočnosť zistil.
- Ak sa poisťovateľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený poistné plnenie odmietnuť. Odmietnutím plnenia poistenie zaniká.

Článok 7

Poistné

- Poistné je cena za poistenie. Poistné sa stanovuje podľa rozsahu a obsahu poistenia a ohodnotenia rizika a jeho výška je uvedená v poistnej zmluve.
- Poistné platí ten, kto uzavrel s poisťovateľom poistnú zmluvu.
- Ak bolo poistenie uzavreté na dobu neurčitú alebo na dobu určitú s dobou poistenia dlhšou ako jeden rok, poistné sa platí za dohodnuté *poistné obdobia* (bežné poistné). Ak bolo poistenie uzavreté na dobu určitú s dobou poistenia kratšou ako alebo trvajúcou jeden rok, poistné sa platí naraz za celú dobu trvania poistenia (jednorazové poistné).
- Bežné poistné je splatné prvým dňom *poistného obdobia* a jednorazové poistné dňom začiatku poistenia.
- Poisťovateľ má právo na poistné od začiatku doby poistenia až do jeho zániku.
- Ak zanikne poistenie pred uplynutím doby, za ktorú bolo zaplatené poistné, je poisťovateľ povinný nespotrebovanú časť poistného vrátiť. Ak nastala poistná udalosť a dôvod ďalšieho poistenia tým odpadol, patrí poisťovateľovi:

- a) z poistných zmlúv s bežným poistným poistné do konca *poistného obdobia*, v ktorom poistná udalosť nastala,
 - b) z poistných zmlúv s jednorazovým poistným celé poistné.
7. Poisťovateľ má právo jednostranne upraviť výšku poistného po oznámení skutočnosti uvedenej v čl. 8 ods. 2 písm. a) bod iii) a v), a to odo dňa, kedy sa o tejto skutočnosti dozvedel.
 8. Ak bude *poistník* s platením poistného v omeškaní, má poisťovateľ právo na úroky z omeškania podľa platných právnych predpisov.
 9. V poistnej zmluve je možné dohodnúť platenie poistného v splátkach. Ak nebude niektorá zo splátok zaplatená včas, má poisťovateľ právo žiadať zaplatenie celého poistného.
 10. Ak v čase výplaty poistného plnenia je *poistník* v omeškaní s platením poistného, má poisťovateľ právo odpočítať sumu dlžného poistného od poistného plnenia.

Článok 8

Povinnosti poistníka a poisteného

1. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je *poistník* pred uzavretím a pri uzavretí poistnej zmluvy povinný:
 - i. odpovedať úplne a pravdivo na všetky písomné otázky poisťovateľa, ktoré sa týkajú dojednaného poistenia a sú rozhodujúce pre uzavretie poistnej zmluvy,
 - ii. umožniť poisťovateľovi alebo ním povereným osobám vstup do priestorov, kde sa nachádzajú poistené predmety a umožniť im posúdiť skutočnosti rozhodujúce pre ocenenie poisťovaných rizík, ďalej je povinný poisťovateľovi alebo ním povereným osobám umožniť nahliadnuť do projektovej, požiaro-technickej dokumentácie a umožniť preskúmanie činnosti zariadenia slúžiaceho na ochranu *poisteného majetku*.
2. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je *poistený* povinný:
 - a) počas trvania poistnej zmluvy:
 - i. dbať, aby poistná udalosť nenastala, neporušovať povinnosti smerujúce k vzniku, odvráteniu alebo obmedzeniu nebezpečenstva alebo k dodržiavaniu ktorých sa zaviazal v poistnej zmluve. *Poistený* je povinný upozorniť na dodržiavanie týchto povinností tretie osoby, ktorým *poistený majetok* zveril,
 - ii. udržiavať poistené veci v dobrom technickom stave, dodržiavať pokyny pre prevádzku a údržbu vecí danú

výrobcom. Každá vec musí spĺňať technické predpisy alebo iné normy platné pre jej užívanie v mieste poistenia a *poistený* je povinný používať poistené veci iba na účely stanovené výrobcom,

- iii. písomne oznámiť poisťovateľovi bez zbytočného odkladu každú skutočnosť, ktorá má vplyv na zvýšenie poisteného rizika, ku ktorému došlo po uzavretí zmluvy, najmä všetky zmeny na poistenej veci, ktoré znamenajú zmenu jej charakteru, účelu využívania alebo zmeny v údajoch, ktoré boli podkladom pre uzavretie poistnej zmluvy,
 - iv. oznámiť bez zbytočného odkladu poisťovateľovi, že dojednal poistenie tej istej veci na tie isté riziká alebo dojednal poistenie zodpovednosti za škodu u iného poisťovateľa,
 - v. písomne oznámiť poisťovateľovi zmenu poistnej hodnoty poistených vecí, ak došlo v čase trvania poistenia k jej zmene aspoň o 10% poistnej sumy. Na základe oznámenia klienta o zmene poistnej hodnoty upraví poisťovateľ poistnú sumu a poistné pri nezmenených ostatných podmienkach,
 - vi. v prípade *krádeže, lúpeže* alebo *straty* originálnych kľúčov alebo ich legálnych duplikátov od chráneného priestoru, túto udalosť okamžite nahlásiť orgánom činným v trestnom konaní a zabezpečiť okamžitú výmenu zámkov,
- b) ak nastane poistná udalosť:**
- i. urobiť všetky potrebné opatrenia, aby vzniknutá škoda bola čo najmenšia,
 - ii. písomne oznámiť poisťovateľovi bez zbytočného odkladu, najneskôr do 3 dní po zistení škody, vznik udalosti, ktorá by mohla byť dôvodom vzniku práva na poistné plnenie, spolupracovať s poisťovateľom pri zisťovaní príčin a rozsahu poistnej udalosti,
 - iii. dať poisťovateľovi všetky vysvetlenia a dovoliť mu vykonať vyšetrovania potrebné na zistenie okolností rozhodujúcich pre jeho povinnosť poskytnúť poistné plnenie a predložiť poisťovateľovi požadované písomnosti, nevyhnutné pre likvidáciu poistnej udalosti,
 - iv. pokiaľ nie je poistná udalosť, prípadne ňou vzniknutá škoda vyšetrená, nezmeniť stav *poškodenej* poistenej veci bez vedomia poisťovateľa. To však neplatí, ak je taká zmena nutná, aby sa zabránilo vzniku ďalšej škody alebo aby sa škoda nezväčšila. Ďalej je *poistený* povinný uschovať *poškodené* alebo

- zničené veci* alebo ich súčasti, pokiaľ poisťovateľ alebo ním poverené osoby nevykonajú ich obhliadku alebo nedajú písomný súhlas na ich *zničenie*,
- v. vyžiadať si predchádzajúci písomný súhlas poisťovateľa na opravu *poškodenej* poistenej veci. Pokiaľ sa k písomnému návrhu na opravu veci poisťovateľ nevyjadrí v lehote jedného týždňa od doručenia písomnej žiadosti, môže *poistený* tak urobiť aj bez súhlasu poisťovateľa,
- vi. oznámiť bez zbytočného odkladu príslušným orgánom polície poistnú udalosť, ktorá vznikla za okolností vzbudzujúcich podozrenie z trestného činu alebo pokusu oň,
- vii. oznámiť poisťovateľovi bez zbytočného odkladu, že v súvislosti so vzniknutou škodou sa začalo trestné konanie proti *poistenému*, oznámiť meno a sídlo obhajcu, ktorého si zvolil a zabezpečiť, aby bol poisťovateľ informovaný o priebehu a výsledku tohto konania,
- viii. zabezpečiť voči inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou,
- ix. oznámiť poisťovateľovi písomne bez zbytočného odkladu, že poškodený proti *poistenému* uplatnil právo na náhradu škody, ktorú má nahradiť poisťovateľ a vyjadriť sa k požadovanej náhrade a jej výške; ak poškodený uplatnil právo na náhradu škody na súde alebo na inom príslušnom orgáne, umožniť poisťovateľovi zúčastniť sa konania, príp. vstúpiť do konania ako vedľajší účastník,
- x. v konaní o náhrade škody, ktorú má poisťovateľ nahradiť, postupovať v súlade s pokynmi poisťovateľa, neuzať ani neusporiadať akýkoľvek nárok na náhradu škody bez predchádzajúceho súhlasu poisťovateľa.
3. Okrem povinností uvedených v ods. 2 tohto článku, je *poistený* v prípade poistenia *straty na nájomnom* povinný dodržiavať nasledovné povinnosti:
- a) viesť si mesačné záznamy o príjmoch a výdavkoch spojených s prenajímaním *poisteného majetku* za predchádzajúce minimálne tri kalendárne roky. Tieto záznamy spolu s nájomnými zmluvami mať uložené minimálne v dvoch kópiách na rôznych miestach tak, aby nemohli byť *poškodené, zničené* alebo *stratené* súčasne,
- b) po vzniku poistnej udalosti dodržiavať všetky písomné pokyny poisťovateľa,
- c) umožniť poisťovateľovi kontrolovať priebeh obnovy *poisteného majetku*, povoliť poisťovateľovi kontrolovanie hospodárenia s vynaloženými prostriedkami na obnovu *poisteného majetku* a spolupracovať s poisťovateľom pri realizácii opatrení vedúcich k urýchlenému a úplnému obnoveniu *poisteného majetku*.
4. Okrem povinností uvedených v ods. 2 a 3 tohto článku, je *poistený* v prípade poistenia hnutelných vecí povinný umiestniť ich v uzatvorených a uzamknutých *spoločných zariadeniach domu* (s výnimkou čl. 2 ods. 21 písm. b)), ktorých:
- všetky okná musia byť uzatvorené zvnútra (ak sú otvárateľné aj z vonkajšej strany, tak musia byť uzamknuté a otvorable len násilným spôsobom),
 - všetky dvere a brány musia byť pevnej konštrukcie (drevo, kov, plast a pod.) s hrúbkou min. 40 mm, uzavreté a uzamknuté:
 - o *bezpečnostným zámkom* s triedou odolnosti 2 alebo
 - o dvoma *visiacimi zámkami*.
5. V poistnej zmluve sa poisťovateľ a *poistený* môžu dohodnúť na ďalších povinnostiach *poisteného*.
6. Ak *poistník* vedome porušil povinnosti uvedené v ods. 1 tohto článku, resp. *poistený* vedome porušil povinnosti uvedené v ods. 2 až 4 tohto článku alebo v poistnej zmluve a toto porušenie malo vplyv na vznik poistnej udalosti, zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti, zvýšenie nákladov poisťovateľa na zisťovanie rozsahu následkov poistnej udalosti, alebo sa ním sťažilo zistenie právneho dôvodu plnenia, rozsahu alebo výšky škody alebo náhrada škody nemohla byť poskytnutá včas, má poisťovateľ voči *poistenému* právo na zníženie poistného plnenia z poistnej zmluvy, resp. na primeranú náhradu vyplatených súm poškodenému, s prihliadnutím k tomu, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah povinnosti poisťovateľa plniť.
- Ak bolo porušenie povinností *poistníka* alebo *poisteného* zistené po výplate poistného plnenia, má poisťovateľ právo na vrátenie tej časti poistného plnenia, ktorú by nevyplatil, pokiaľ by sa o porušení povinností dozvedel pred jeho výplatou.
7. Ak poruší *poistník* povinnosti uvedené v ods. 1 alebo *poistený* povinnosti uvedené v ods. 2 až 4 tohto článku a tým spôsobí zvýšenie nákladov poisťovateľa na zisťovanie rozsahu následkov poistnej udalosti, má poisťovateľ voči nemu právo na náhradu súm vo výške

takto vzniknutých zvýšených nákladov. Tieto náklady sa odpočítajú od poistného plnenia. Rovnaké právo má poisťovateľ aj voči *poistníkovi* alebo *poistenému* pokiaľ porušia povinnosti uvedené v poistnej zmluve.

Článok 9

Povinnosti poisťovateľa

Okrem povinností stanovených právnyymi predpismi je poisťovateľ povinný:

- a) prerokovať s *poisteným* výsledky vyšetrovania, vykonaného v záujme zistenia rozsahu a výšky poistného plnenia alebo mu ich oznámiť,
- b) umožniť poistenému nahliadnuť do dokladov, ktoré v priebehu vyšetrovania jeho poistnej udalosti získal. *Poistený* má právo vyhotoviť si na vlastné náklady kópie alebo odpisy z týchto dokladov,
- c) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa týkajú poistenia a ktoré sa dozvie pri uzavieraní poistenia, pri jeho správe a pri likvidácii poistných udalostí; to neplatí vtedy, ak je zákonom uložené alebo povolené poskytnutie informácie a v prípadoch, keď *poistený* dá súhlas na poskytnutie informácie.

Článok 10

Spoluúčasť

1. V poistnej zmluve je možné dohodnúť sumu, ktorou sa bude *poistený* podieľať na poistnom plnení pri každej poistnej udalosti (spoluúčasť). V prípade, ak výška škody neprevýši výšku spoluúčasti, nie je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie.
2. Poisťovateľ odpočíta sumu dohodnutej spoluúčasti zo sumy poistného plnenia.
3. V prípade poistenia *straty na nájomnom* je v poistnej zmluve možné dohodnúť časový interval, počas ktorého nevzniká *poistenému* nárok na poistné plnenie pri každej poistnej udalosti (časová spoluúčasť). Začiatok časovej spoluúčasti je zhodný so začiatkom doby plnenia.

Článok 11

Výplata poistného plnenia

1. Ak vzniklo právo na poistné plnenie, je poisťovateľ povinný poskytnúť ho do 15 dní po skončení vyšetrovania poistnej udalosti potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu a považuje sa za skončené vtedy, keď poisťovateľ oznámil *poistenému* výšku poistného plnenia alebo jeho zamietnutie.
2. Ak nie je možné vyšetrenie ukončiť do 1 mesiaca od oznámenia poistnej udalosti, je

poisťovateľ povinný na písomné požiadanie *poisteného* vyplatiť primeraný preddavok.

Článok 12

Prechod práv

1. Ak *poistenému* vzniklo proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poisťovateľa, a to až do výšky plnenia, ktoré mu poisťovateľ poskytol.
2. Ak má *poistený* voči poškodenému alebo inej osobe právo na vrátenie vyplatenej sumy, na zníženie dôchodku, či na zastavenie jeho výplaty, prechádza toto právo na poisťovateľa, pokiaľ za *poisteného* túto sumu zaplatil alebo ak za neho vypláca dôchodok.
3. Na poisťovateľa prechádza tiež právo *poisteného* na náhradu tých trov konania o náhrade škody, ktoré boli poistenému priznané, pokiaľ ich poisťovateľ zaplatil za poisteného.
4. *Poistený* je povinný bez meškania poisťovateľovi oznámiť, že nastali dôvody na uplatnenie práv uvedených v ods. 1 a 2 tohto článku a odovzdať mu doklady potrebné na uplatnenie týchto práv.
5. Ak *poistený* nezabezpečí poisťovateľovi právo na náhradu škody voči inému alebo inak zmarí možnosť uplatnenia tohto práva, má poisťovateľ voči nemu právo na náhradu súm, ktoré pre takéto porušenie nemohol uplatniť, až do výšky vyplatenej poistnej sumy.

Časť II.

Poistenie majetku

Článok 13

Predmet poistenia

Predmetom poistenia je nehnuteľný a hnutelný majetok uvedený v poistnej zmluve s jednotlivou určenou poistnou sumou a to:

- a) *bytový dom* vrátane bytov, *nebytových priestorov, stavebných súčastí*, prípojok, *spoločných zariadení bytového domu a spoločných častí bytového domu*,
- b) iné stavby (napr. garáže),
- c) ploty vrátane vrát, chodníky po obvode poistenej stavby, studne, septiky a žumpy, ktoré sú v prevádzke a používané,
- d) hnutelné veci v spoluvlastníctve poistených osôb slúžiace na údržbu a správu *bytového domu*.

Článok 14

Rozsah poistenia

- V prípade poistnej udalosti poisťovateľ nahradí:
- a) škodu na poistenej veci v rozsahu uvedenom vo VPPBD a v poistnej zmluve,

- b) náklady na opatrenia, ktoré vynaložil na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti na poistenej veci do výšky predpokladanej hroziacej škody, najviac však do výšky 10% poistnej sumy poistenej veci,
- c) náklady na dopravu *poškodenej veci* z miesta poistnej udalosti do najbližšieho vhodného miesta opravy, pričom súčet nákladov na opravu *poškodenej veci* a nákladov na dopravu *poškodenej veci* do najbližšieho vhodného miesta opravy nesmie presiahnuť *technickú hodnotu poškodenej veci*,
- d) náklady na zistenie príčiny a rozsahu škody na poistenej veci, ak tieto náklady vynaložil *poistený* s písomným súhlasom poisťovateľa a to do výšky predpokladanej škody, najviac však do výšky 5% poistnej sumy poistenej veci. Tieto náklady hradí poisťovateľ aj nad výšku poistnej sumy poistenej veci,
- e) náklady na vypratanie miesta poistenia vrátane strhnutia stojacích častí, odvozu trosiek a iných zvyškov k najbližšej skládke odpadu a ich uloženie alebo *zničenie*, ďalej náklady na demontáž a remontáž ostatných nepoškodených poistených vecí v mieste poistenia uskutočnené v súvislosti s opravou alebo znovuoobnovením *poškodených, zničených alebo stratených vecí* pri poistnej udalosti. Tieto náklady hradí poisťovateľ aj nad výšku poistnej sumy poistenej veci, najviac však do výšky 5% poistnej sumy.

Článok 15

Poistné riziká

1. Poistenie sa vzťahuje na *poškodenie* alebo *zničenie* predmetu poistenia rizikami:
 - a) *živelné riziká*,
 - b) *voda z vodovodného zariadenia*,
 - c) *odcudzenie stavebných súčastí*,
 - d) *odcudzenie*,
 - e) *vandalizmus*,
 - f) *rozbitie skla*,
 - g) *lom stroja*,
 - h) *nepriamy úder blesku*.
2. Poistenie *straty na nájomnom* sa vzťahuje na riziká:
 - a) *živelné riziká*,
 - b) *voda z vodovodných zariadení*.
3. V poistnej zmluve je možné dojednať aj výber z rizík uvedených v ods.1 a 2 tohto článku.

Článok 16

Vylúčenia z poistenia

1. Predmetom poistenia nie sú:
 - a) pozemky, zvieratá, rastliny, porasty,

- b) *stavby* nespĺňajúce definíciu uvedenú v čl. 2 ods. 44 a predmety nachádzajúce sa v týchto *stavbách* (napr. stavby schátralé, opustené, neudržiavané),
 - c) stavebné prvky alebo príslušenstvo stavieb, ktoré netvorí funkčný prvok *stavby* a majú umeleckú alebo historickú hodnotu (napr. sochy, fresky, maľby).
2. Poistením nie sú kryté:
 - a) náklady na vyčistenie studne po jej znečistení akoukoľvek udalosťou,
 - b) akékoľvek škody, ktoré nastali v priamej súvislosti s rekonštrukciou alebo inými stavebnými prácami vykonávanými na poistenej *stavbe* alebo na *stavbe*, v ktorej sa nachádzajú poistené predmety,
 - c) škody vzniknuté trvalým pôsobením dymu,
 - d) zrútenia a zosuvy súvisiace s ľudskou činnosťou (napr. v dôsledku stavebných prác) a zrútenia a *zosuvy pôdy* následkom prírodných vplyvov do zemských dutín vytvorených ľudskou činnosťou,
 - e) škody spôsobené zatečením alebo atmosférickými zrážkami, pokiaľ nenastali v dôsledku *živelných rizík*.
 3. Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
 - a) *úmyselným konaním* alebo *nedbanlivosťou poisteného* a/alebo *poistníka*, ich manželom/kou alebo príbuzným v priamom rade, alebo osobami žijúcimi s nimi v spoločnej domácnosti, alebo inou osobou, ktorá konala na pokyn alebo so súhlasom niektorej z uvedených osôb,
 - b) ak je *poistený* obchodnou spoločnosťou, *úmyselným konaním* alebo *nedbanlivosťou* spoločníkov *poisteného*, osobami, ktoré sú členmi výkonných a dozorných orgánov poisteného, ich manželmi/kami, tiež osobami žijúcimi s uvedenými osobami v spoločnej domácnosti alebo inou osobou, ktorá konala na pokyn alebo so súhlasom niektorej z týchto osôb,
 - c) v dôsledku vojnového stavu, občianskych nepokojov, sabotáží, *terorizmu*, štrajkov, zásahom orgánov štátnej moci a správy alebo na základe ich nariadení, zhabaním, blokadou, pirátstvom, pôsobením jadrovej energie alebo vplyvom rádioaktívneho materiálu,
 - d) chybami alebo nedostatkami vzniknutými pred začiatkom tohto poistenia, ktoré boli alebo vzhľadom na okolnosti mohli byť známe *poistníkovi* alebo osobám žijúcim s ním v spoločnej domácnosti, bez ohľadu na to, či poisťovateľ o týchto chybách a nedostatkoch vedel alebo nie,
 - e) výpadkom alebo prerušením dodávky elektrickej energie, plynu alebo vody,

- f) v priamej súvislosti s prirodzeným opotrebením a vplyvom času (napr. kavitáciou, eróziou, koróziou, usadzovaním vodného kameňa, starnutím alebo pozvoľným škodlivým vplyvom počasia),
 - g) v dôsledku chyby alebo *poškodenia*, za ktoré zodpovedá zo zákona alebo na základe uzavretej zmluvy predávajúci, zhotoviteľ veci alebo iný zmluvný partner *poisteného*.
4. Poistenie sa ďalej nevzťahuje na náklady na údržbu poistených vecí, ich náhradné diely potrebné pri údržbe, následné škody všetkého druhu (napr. pokuty, penále, vyplývajúce z nemožnosti využívať *poškodenú* alebo *zničenú* vec) alebo následné náklady (napr. expresné poplatky, náklady na právne zastúpenie, technické vylepšenie vecí po poistnej udalosti).
5. Poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistné plnenie v prípade škôd spôsobených:
- a) krádežou, ak si páchatel prisvojí poistenú vec v prípadoch, kedy nedošlo k *prekonaniu prekážky* (s výnimkou čl. 2 ods. 10 písm. d)),
 - b) lúpežou, ak škody vznikla v dôsledku:
 - i. neočakávaného strhnutia poistenej veci páchatelom z pleca (ramena, chrbta a pod.) alebo jej vytrhnutia z ruky, a to aj napriek následnej kvalifikácii činu orgánom činných v trestnom konaní,
 - ii. zneužitie fyzickej alebo psychickej indispozície *poisteného*, jeho zamestnanca alebo ním poverenej osoby, ktorá bola zapríčinená požitím alkoholu, drog, liekov či užitím psychotropných a návykových látok.
 - c) nárazom vozidla, za:
 - i. škody na vozidle, ktoré spôsobilo náraz a na jeho náklade,
 - ii. škody, pokiaľ boli spôsobené vozidlom *poisteného* alebo *členmi* jeho *domácnosti*, príbuznými v priamom rade alebo jeho zamestnanca.
 - d) odcudzením stavebných súčastí, ak vonkajšia stavebná súčasť bola prístupná z verejného priestranstva a nachádzala sa nižšie ako 3 metre nad okolitým terénom.
 - e) povodňou alebo záplavou, ak škoda vznikla:
 - i. vytečením alebo uniknutím vody alebo inej kvapaliny z *vodovodných zariadení*, *nádrží* alebo potrubí na mieste poistenia,
 - ii. vzliňaním zemskej vlhkosti alebo vzdutej hladiny spodnej vody, pokiaľ nie je v priamej súvislosti so *záplavou* alebo *povodňou*,
 - iii. spätným vystúpením odpadovej vody z verejného kanalizačného potrubia, pokiaľ k nemu došlo v priestoroch pod úrovňou okolitého terénu; to neplatí, pokiaľ k vystúpeniu vody došlo v súvislosti s *povodňou* alebo *záplavou*,
 - iv. vlhkom, plesňami alebo atmosférickými zrážkami,
 - v. pri menšom ako 10-ročnom prietoku (vrátane) vodného toku podľa nameraných údajov Slovenského hydrometeorologického ústavu.
 - f) požiarom, ak škoda vznikla v dôsledku vystavenia úžitkovému ohňu (napr. pec, krb), dymu, teplu alebo elektrickému prúdu (ak pri tom nedošlo k horeniu) alebo spadli do zdroja ohňa (pec, ohnisko a pod.) alebo boli do neho vrhnuté.
 - g) rozbitím skla, za:
 - i. škodu na sklách s hrúbkou menšou ako 4 mm v oknách, dverách, svetlíkoch, strechách, stenách a pod.,
 - ii. škodu na vnútornom alebo vonkajšom osvetlení,
 - iii. škodu na bezpečnostnej fólii, snímačoch rozbitia skla, maľbách, nápisoch a inej výzdobe, pokiaľ nedošlo k súčasnému *poškodeniu* alebo *zničeniu* skla,
 - iv. škodu spôsobenú poškriabaním, popísaním, postriekaním alebo poleptaním povrchu skla,
 - v. škodu spôsobenú pri rozmrazovaní skla alebo odstraňovaní náterov,
 - vi. škodu vzniknutú pri doprave alebo zasklievaní.
 - h) úderom blesku, ak sa podľa platných právnych noriem vyžaduje inštalácia bleskozvodu a zároveň ak poistená *poškodená* alebo *zničená stavba* nemala v čase vzniku škody zriadený funkčný bleskozvod v súlade s platnými normami a revíziami.
 - i) víchrinou alebo krupobitím, ak škoda vznikla:
 - i. v súvislosti s tým, že strešná krytina alebo krov boli schátralé alebo poškodené,
 - ii. v súvislosti s tým, že strešná krytina bola provízorá alebo neúplná,
 - iii. v dôsledku vniknutia snehu, dažďa, krúp alebo nečistôt cez neuzavreté okná, dvere alebo iné otvory.
 - j) vodou z vodovodných zariadení, ak škoda vznikla:
 - i. na kotloch ústredného, etážového alebo diaľkového kúrenia, armatúrach a zariadeniach pripojených na potrubie, ktoré boli spôsobené inak než

- kvapalinou alebo parou, ktorá z nich unikala,
- ii. počas tlakových skúšok, pri prestavbe alebo oprave *vodovodných* alebo *samočinných hasiacich zariadení*,
 - iii. na samotnom *vodovodnom* alebo *samočinnom hasiacom zariadení*,
 - iv. vlhkom, plesňami, atmosférickými zrážkami alebo spodnou vodou,
 - v. priamo z otvorených vodovodných kohútikov napr. vodou pri umývaní, sprchovaní, kúpaní alebo praní,
 - vi. spätným vystúpením odpadovej vody z verejného kanalizačného potrubia, pokiaľ k nemu došlo v priestoroch pod úrovňou okolitého terénu,
 - vii. na armatúrach alebo zariadeniach pripojených na potrubie zabudované na vonkajšom murive stavby alebo na potrubí zakopanom v zemi v hĺbke menej ako 60 cm v dôsledku zamrznutia kvapaliny.
- k) výbuchom, ak škoda vznikla podtlakom, aerodynamickým nárazom alebo *výbuch* vznikol v spaľovacom priestore spaľovacieho motora, v hlavniach strelných zbraní a v iných zariadeniach, pri ktorých sa energia vzniknutá pri *výbuchu* cieľavedome využíva.
- l) zosuvom alebo zrútením lavín, ak škoda vznikla v dôsledku pohybu snehu alebo ľadu po streche *stavby* (napr. pri topení snehu).
6. Za *prekonanie prekážky* sa nepovažuje ak prvok zabezpečenia bol prekonaný nezisteným spôsobom (napr. bez stôp násilného prekonania), použitím originálneho kľúča, legálne zhotoveného duplikátu, vstupného kódu, vstupnej karty a pod.
7. Za *primerané náklady* sa nepovažujú náklady za prácu nadčas, nočnú prácu, prácu v dňoch pracovného voľna a pokoja, náklady na zrýchlenú dopravu náhradných dielov, cestovné náhrady a náklady technikov a expertov zo zahraničia.
8. V prípade škôd spôsobených *lomom stroja*, ak nedošlo z rovnakej príčiny a v rovnakom čase aj k inému poškodeniu alebo *zničeniu* elektromotora alebo elektronického zariadenia, za ktoré je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie, nevzťahuje sa poistenie na:
- a) akékoľvek časti zo skla alebo plexiskla (napr. obrazovky, žiarivky, filtre),
 - b) elektrické a elektronické prvky (napr. integrované obvody, mikroprocesory). To neplatí, ak sa dokáže, že ich *poškodenie* alebo *zničenie* bolo zapríčinené poisteným rizikom, pôsobiacim na tieto prvky zvonku, resp. došlo v rovnakom čase k súčasnému *poškodeniu* alebo *zničeniu* aspoň dvoch takýchto prvkov na poistenej veci,
- c) pomocné, prevádzkové hmoty a média, spotrebný materiál a pracovné prostriedky (napr. vývojky, tonery),
 - d) iné časti, ktoré sa podľa skúsenosti musia počas životnosti poisteného predmetu viackrát vymieňať (napr. poistky, zdroje svetla, nenabíjateľné batérie, filtre),
 - e) elektroinštalácie (napr. prírodné, resp. prepojovacie káble, zásuvky, transformátory).
- Ak veci uvedené v písm. c) až e) nie sú súčasťou poistenej veci (ich hodnota nie je zahrnutá v poistnej sume), poistenie sa na ne nevzťahuje vôbec.
9. V prípade poistenia *straty na nájomnom* poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistné plnenie, ak k *strate na nájomnom* došlo v dôsledku:
- a) škody zapríčinennej stavebnými alebo montážnymi prácami na majetku *poisteného* alebo v jeho bezprostrednom okolí,
 - b) škody na finančnej hotovosti, cenných papieroch alebo ceninách, písomnej dokumentácii, evidencii týkajúcej sa majetku *poisteného*, plánoch, obchodných knihách, údajoch na nosičoch dát,
 - c) škody na softvéri,
 - d) výpadku alebo prerušenia dodávky plynu, vody alebo elektrickej energie.
10. Poisťovateľ ďalej nie je povinný poskytnúť poistné plnenie, ak sa *strata na nájomnom* zvýšila v dôsledku:
- a) udalosti, ktorá v priebehu doby prerušenia činnosti *poisteného majetku* spôsobila zvýšenie *straty na nájomnom* a táto udalosť nie je škodou (napr. úradným rozhodnutím, nedostatkom finančných alebo materiálnych prostriedkov potrebných na obnovu *poisteného majetku*, objasňovaním vlastníckych alebo majetkoprávných vzťahov, výpadkom alebo prerušením dodávky plynu, vody alebo elektrickej energie),
 - b) rekonštrukcie nad rámec pôvodného stavu a charakteru *poisteného majetku* (napr. prestavba, inovácia).
11. Poistením *straty na nájomnom* nie sú kryté:
- a) zisk z finančnej činnosti a zisk z mimoriadnej činnosti,
 - b) manká, pokuty, zmluvné pokuty, úroky z omeškania a náhrady škôd, ktoré je poistený povinný uhradiť v dôsledku nesplnenia záväzkov, dodacích lehôt alebo iných povinností, stanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo zmluvnými záväzkami poisteného.

Článok 17

Miesto poistenia

1. Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie iba v tom prípade, ak k poistnej udalosti došlo na mieste označenom v poistnej zmluve ako „miesto poistenia“.
2. Ak sú predmetom poistenia *stavby*, je miesto poistenia určené adresou (vrátane súpisného čísla v obci) alebo katastrálnym územím a číslom parcely (pozemku).
3. Ak sú predmetom poistenia *hnuteľné veci*, je miestom poistenia *stavba* alebo *miestnosť*, kde sa tieto veci nachádzajú, a ktorá je uvedená v poistnej zmluve.

Článok 18

Poistná suma

1. V poistnej zmluve sa dohodne suma, ktorá je hornou hranicou poistného plnenia za jednu poistnú udalosť (poistná suma). Poistnú sumu určuje poistený tak, aby sa rovnala poistnej hodnote (s výnimkou čl. 20) v čase uzavretia poistnej zmluvy.
2. Poistnou hodnotou je:
 - a) *východisková hodnota* veci alebo
 - b) *technická hodnota* veci, (ďalej len „poistná hodnota“), podľa toho, čo je ako poistná hodnota označené v poistnej zmluve. Ak poistený nie je platcom dane z pridanej hodnoty, je daň z pridanej hodnoty súčasťou poistnej hodnoty.
3. Poistnú sumu pre *stratu na nájomnom* určuje poistený tak, aby sa rovnala hodnote *nájomného za posudzované obdobie*.

Článok 19

Indexácia poistnej sumy

1. V poistnej zmluve si *poisťník* môže zvoliť, či má záujem o každoročnú úpravu poistnej sumy pre *stavby* a výšky poistného vyplývajúcu zo zmien v cenách stavebných prác a materiálov (indexácia).
2. Indexácia sa vzťahuje len na predmety poistené na *východiskovú hodnotu* na *živelné riziká* (čl. 2 ods. 73) a *riziko voda z vodovodných zariadení* (čl. 2 ods. 61), pokiaľ sa zároveň nejedná o poistenie na prvé riziko (čl. 20).
3. Ak si poistený v poistnej zmluve zvolí indexáciu, poisťovateľ pošle na jeho adresu minimálne 3 mesiace pred koncom *poistného obdobia* Oznámenie o zmene poistnej sumy poistených predmetov a výšky poistného (ďalej len „oznámenie“).
4. Index zmeny poistných súm a výšky poistného je určený podľa údajov zo Štatistického úradu Slovenskej republiky za posledný ukončený kalendárny rok pred začiatkom nového *poistného obdobia*. Ak daný index nebol v čase zasielania oznámenia zverejnený,

použije sa index za predchádzajúci kalendárny rok.

5. Pre poistené nehnuteľné predmety sa použije priemer indexov „Ceny stavebných prác“ a „Ceny materiálov spotrebovávaných v stavebníctve“. Výpočet aktuálnej poistnej sumy a aktuálneho poistného je:

aktuálna poistná suma =

$$\frac{\text{poistná suma v predchádzajúcom poistnom období} \times \text{index}}{100}$$

aktuálne poistné =

$$\frac{\text{poistné v predchádzajúcom poistnom období} \times \text{index}}{100}$$

Článok 20

Poistenie prvého rizika

1. Pri dojednaní poistenia prvého rizika poistná suma nezodpovedá poistnej hodnote poisťovanej veci. Poistenie prvého rizika musí byť uvedené v poistnej zmluve. Poistná suma pri poistení prvého rizika je hornou hranicou pre súčet poistných plnení poisťovateľa zo všetkých poistných udalostí, ktoré nastanú v jednom poistnom období (pre poistné zmluvy s bežným poistným) alebo počas doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným).
2. Vyplatením poistného plnenia za škody vzniknuté v priebehu jedného *poistného obdobia* (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) pri poistení prvého rizika sa poistná suma dojednaná v poistnej zmluve do konca prebiehajúceho *poistného obdobia* (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) zníži o hodnotu vyplateného poistného plnenia.
3. Ak sa počas *poistného obdobia* (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) zníži poistná suma pre poistenie prvého rizika dohodnutá v poistnej zmluve v dôsledku vyplatenia poistného plnenia, je možné so súhlasom poisťovateľa na zvyšok *poistného obdobia* (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) na písomnú žiadosť poisteného obnoviť poistnú sumu do jej pôvodnej výšky doplatením poistného.

Článok 21

Poistné plnenie

1. Hornou hranicou poistného plnenia (limit poistného plnenia) je poistná suma. V poistnej zmluve je možné dohodnúť nižší limit poistného plnenia, ktorý bude hornou

hranicou poistného plnenia pre vybrané riziká uvedené v poistnej zmluve. Limit je súčasťou poistnej sumy. Poistné plnenie poskytuje poisťovateľ v mene platnej na území Slovenskej republiky, pokiaľ nerozhodne o tom, že poskytne naturálne plnenie (opravu alebo výmenou vecí).

2. Živelné riziká, voda z vodovodných zariadení, odcudzenie stavebných súčastí, odcudzenie, vandalizmus (čl. 15 ods. 1 písm. a) až e))

a) Predmety poistené na východiskovú hodnotu

- i. Ak bol predmet poistenia *poškodený, zničený* alebo *stratený* a v dobe poistnej udalosti jeho opotrebenie nepresiahlo 60% jeho *východiskovej hodnoty*, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce *primeraným nákladom* na jeho opravu alebo znovuzriadenie (napr. kúpou), ktoré sú v dobe poistnej udalosti obvyklé, znížené o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí *poškodenej* alebo *zničenej veci*,
- ii. Ak v dobe poistnej udalosti opotrebenie predmetu poistenia presiahlo 60% jeho *východiskovej hodnoty*, určí sa poistné plnenie podľa písm. b),
- iii. Ak poistený vykoná opravu poškodenej poistenej veci svojpomocne, poisťovateľ uhradí *primerané náklady* za materiál a mzdy vynaložené za účelom opravy znížené o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí *poškodenej* poistenej veci.

b) Predmety poistené na technickú hodnotu

- i. Ak bol predmet poistenia *poškodený, zničený* alebo *stratený*, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce *primeraným nákladom* na jeho opravu alebo znovuzriadenie (napr. kúpou), ktoré sú v dobe poistnej udalosti obvyklé, znížené o časť zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo inému znehodnoteniu *poškodenej, zničenej* alebo *stratenej veci* z doby pred poistnou udalosťou a ďalej o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí *poškodenej* alebo *zničenej veci*,
- ii. Ak poistený vykoná opravu poškodenej poistenej veci svojpomocne, poisťovateľ uhradí *primerané náklady* za materiál a mzdy vynaložené za účelom opravy. Od nákladov na materiál sa odpočíta časť zodpovedajúca stupňu opotrebenia

alebo iného znehodnotenia poškodenej poistenej veci z doby pred poistnou udalosťou a cena použiteľných zvyškov nahradzovaných častí *poškodenej* poistenej veci.

3. Lom stroja, nepriamy úder blesku (čl. 15 ods. 1 písm. g) a h))

Poistenému vzniká právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ v prípade *poškodenia* alebo *zničenia* poistenej veci, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, vyplatil poistné plnenie podľa ods. 2 tohto článku, maximálne však *technickú hodnotu* poistenej veci v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou.

4. Rozbitie skla (čl. 15 ods. 1 písm. f))

Ak bolo poistené sklo *poškodené* alebo *zničené*, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce *primeraným nákladom* na jeho výmenu, vrátane nákladov na montáž a demontáž skla, výmenu bezpečnostnej fólie a snímačov rozbitia skla, ak je nutná. Poisťovateľ nahradí v prípade poistnej udalosti aj *primerané náklady poisteného* na lešenie alebo iné pomocné prostriedky potrebné na opravu alebo výmenu skla a náklady na montáž a demontáž *stavebných súčastí* nutnú na uskutočnenie opravy alebo výmeny skla (napr. ochranné mreže).

5. Strata na nájomnom (čl. 15 ods.2)

Ak bola poistená *strata na nájomnom*, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce *strate na nájomnom*, vzniknutej počas dohodnutej doby plnenia.

6. Ak poškodenú poistenú vec nie je možné opraviť a dať do stavu v akom bola pred poistnou udalosťou, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce znehodnoteniu poistenej veci poistnou udalosťou.

7. Ak bola *poškodená, zničená* alebo *stratená* cudzia vec, je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie iba vtedy, ak je poistený povinný vynaložiť náklady na uvedenie poškodenej poistenej veci do predchádzajúceho stavu alebo nahradíť *zničenú* alebo *stratenú* poistenú vec a vlastník veci si tento nárok u neho uplatnil. Výška poistného plnenia sa určuje rovnako podľa ods. 1 až 4. Poistné plnenie sa vypláca poistenému.

8. Ak je poistná suma nižšia ako poistná hodnota poistenej veci v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou nastáva podpoistenie. Ak nastane podpoistenie, je

poisťovateľ oprávnený upraviť poistné plnenie určené podľa ods. 1 až 6 tohto článku vynásobením pomerom poistnej sumy k poistnej hodnote poistenej veci na mieste poistenia v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou. Ustanovenie tohto ods. sa neuplatní v prípade poistenia prvého rizika (čl. 20) a v prípade, ak sa poistený dostal do podpoistenia v dôsledku nepresnej indexácie poistnej sumy stanovenej poisťovateľom (čl. 19).

9. Ak je poistná suma vyššia ako poistná hodnota poistenej veci v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou, poisťovateľ je povinný plniť len do výšky poistnej hodnoty poistenej veci v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou.
10. Ak je poistná suma pre poistenie *straty na nájomnom* nižšia ako je hodnota *nájomného*, ktorú by poistený dosiahol za dobu plnenia, keby k prerušeniu činnosti poisteného majetku nedošlo, ide o podpoistenie. Poisťovateľ v takom prípade postupuje pri určení poistného plnenia podľa čl. 21 ods. 8.
11. Poistné plnenie vypočítané podľa ods. 1 až 8 tohto článku a zvýšené o náhradu nákladov podľa čl. 14 písm. b) a c) nemôže prekročiť výšku poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve, a ak je podľa ods. 1 tohto článku určený limit, tak nemôže prekročiť výšku tohto limitu.
12. Pokiaľ poisťovateľ rozhodol v zmysle ods. 1 tohto článku o poskytnutí naturálneho plnenia a poistený napriek tomu vykonal opravu alebo výmenu, poskytne poisťovateľ poistné plnenie len do tej výšky, ktorú by poskytol, keby poistený postupoval podľa jeho pokynov.
13. Nárok na poistné plnenie vzniká poistenému až okamihom začatia rekonštrukčných prác, resp. minimálne dodávateľom potvrdenou objednávkou veci, ktorá má nahradiť *poškodený* alebo *zničený poistený majetok*.

Článok 22

Uvedenie predmetov poistených na východiskovú hodnotu do pôvodného stavu

1. Poistený je po poistnej udalosti povinný opraviť alebo znovuzriadiť *stavbu* rovnakého účelu na pôvodnom mieste do troch rokov od vzniku poistnej udalosti. Ak nie je možné z právnych dôvodov alebo kvôli hospodárnosti či bezpečnosti znovuzriadiť *stavbu* na pôvodnom mieste, môže poistený po písomnom súhlase poisťovateľa znovuzriadiť *stavbu* rovnakého účelu na inom mieste.
2. Ak sú predmetom poistenia hnutelné veci, ktoré boli *poškodené*, poistený je povinný tieto veci do troch rokov od vzniku poistnej udalosti

uviesť do pôvodného stavu tak, aby mohli ďalej slúžiť na svoj pôvodný účel.

3. Ak sú predmetom hnutelné veci, ktoré boli *zničené* alebo *stratené*, poistený je povinný znovuzriadiť veci rovnakého druhu a kvality do troch rokov od vzniku poistnej udalosti. Poistený túto podmienku splní, ak znovuzriadené veci budú mať rovnaké technické parametre a budú slúžiť poistenému na rovnaký účel ako pôvodné *zničené* alebo *stratené* veci.
4. Poisťovateľ hradí len *primerané náklady* na uvedenie poistenej veci do pôvodného stavu pred poistnou udalosťou. Poisťovateľ nie je povinný hradiť náklady vynaložené poisteným pri oprave alebo znovuzriadení *poškodenej* alebo *zničenej* poistenej veci, ktoré majú za následok vylepšenie technických alebo iných parametrov poistenej veci oproti stavu pred poistnou udalosťou.
5. Ak v lehote uvedenej v ods. 1 až 3 poistený nedá *poškodené* poistené veci do pôvodného stavu alebo *zničené* alebo *stratené* poistené veci znovuzriadi, je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie len do výšky skutočne vynaložených nákladov v lehote uvedenej v ods. 1 až 3, minimálne však vo výške určenej podľa čl. 21 ods. 2 písm. b).

Časť III.

Poistenie zodpovednosti za škodu z vlastníctva nehnuteľnosti

Článok 23

Predmet a rozsah poistenia

1. Predmetom poistenia je právnym predpisom uložená zodpovednosť poisteného za škodu spôsobenú inému (tretej osobe):
 - a) vyplývajúcu z vlastníctva poistenej nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa na mieste poistenia uvedenom v poistnej zmluve a pozemkov, na ktorých sa poistená nehnuteľnosť nachádza,
 - b) spôsobenú pri vykonávaní stavebných prác nevyžadujúcich stavebné povolenie vykonaných svojpomocne na poistenej nehnuteľnosti.
2. Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho uhradil nároky tretej osoby na náhradu škody, vzniknutej:
 - a) na zdraví alebo na živote,
 - b) *poškodením*, *zničením* alebo *stratou veci*,
 - c) inou majetkovou ujmom, ktorá vznikla v priamej súvislosti so škodou na zdraví, na živote a na veci, ak poistený za škodu podľa príslušného právneho predpisu zodpovedá.

Predpokladom práva na poskytnutie poistného plnenia je, že ku vzniku škody došlo v dobe trvania poistenia.

3. Ak sa k tomu poisťovateľ písomne zaviazal, nahradí v súvislosti s udalosťou, ktorá by mohla byť dôvodom pre poskytnutie poistného plnenia náklady:

- a) zodpovedajúce najviac tarifnej odmene advokáta za obhajobu poisteného v prípravnom konaní a pred súdom prvého stupňa v trestnom konaní alebo v priestupkovom konaní vedenom proti nemu, pokiaľ poistený splnil povinnosti uložené mu v čl. 8 ods. 2 písm. b) bod ii), vii), ix) a x), ako aj obdobné náklady pred odvolacím súdom,
- b) konania o náhrade škody pred príslušným orgánom, ak toto konanie bolo potrebné na zistenie zodpovednosti poisteného alebo na zistenie výšky poistného plnenia, pokiaľ je poistený povinný ich uhradiť, vrátane trov právneho zastúpenia poisteného v tomto konaní, pokiaľ poistený splnil povinnosti uložené mu v čl. 8 ods. 2 písm. b) bod ii), ix) a x),
- c) vynaložené poškodeným v súvislosti s mimosúdny prerokovaním nároku na náhradu škody, pokiaľ je poistený povinný ich uhradiť a pokiaľ splnil povinnosti uložené mu v čl. 8 ods. 2 písm. b) bod ii) a ix).

4. Ak poistený zomrie, má poškodený priamo voči poisťovateľovi právo, aby mu nahradil škodu v tom istom rozsahu, v akom by mu ju bol povinný nahradiť za poisteného, keby zostal nažive.

Článok 24

Vylúčenia z poistenia

1. Poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť za škodu:

- a) spôsobenú *úmyselným konaním* alebo prevzatú nad rámec stanovený právnymi predpismi,
- b) prevzatú zmluvou, vrátane náhradného plnenia za nesplnené zmluvné záväzky,
- c) nesplnením povinnosti odvrátiť bezprostredne hroziacu škodu a zabrániť zväčšovaniu už vzniknutej škody,
- d) spôsobenú prevádzkou motorového vozidla,
- e) spôsobenú sadaním pôdy, zosúvaním pôdy, eróziou, priemyselným odstrelom, pozvoľným pôsobením tepla, plynov, pár, vlhkosti a v dôsledku poddolovania, ako aj pôsobením hluku,
- f) spôsobenú na nehnuteľnosti, ktorú poistený užíva protiprávne,
- g) spôsobenú na veciach dodaných poisteným alebo členom jeho domácnosti alebo na ktorých poistený alebo člen jeho domácnosti vykonával činnosť, pokiaľ

došlo ku škode preto, že dodané veci mali vadu alebo činnosť bola vadne vykonaná,

- h) spôsobenú uložením pokuty a akýchkoľvek iných sankcií a platieb, ktoré majú charakter sankcie,
 - i) spôsobenú v príčinnej súvislosti s výrobou, skladovaním, napíňaním, prepravou a akoukoľvek manipuláciou s nebezpečnými látkami, napr. horľavými alebo výbušnými materiálmi, jedovatými látkami a pod.,
 - j) spôsobenú na životnom prostredí a za všetky ďalšie škody vzniknuté následkom znečistenia životného prostredia,
 - k) spôsobenú vznikom inej majetkovej ujmy, nesúvisiacej so škodou na zdraví a na veci,
 - l) spôsobenú jadrovými rizikami a akýmkoľvek ionizujúcim žiarením,
 - m) spôsobenú účinkami elektromagnetického poľa,
 - n) spôsobenú v príčinnej súvislosti s vojnou, inváziou, občianskou vojnou, vzburou, revolúciou, povstaním, štrajkami, zásahom orgánov štátnej moci a správy alebo na základe ich nariadení, *terorizmom*, sabotážou a inými nepokojmi a násilnými akciami, ku ktorým došlo v súvislosti s politickými, hospodárskymi alebo celospoločenskými problémami,
 - o) spôsobenú materiálmi obsahujúcimi azbest a formaldehyd,
 - p) spôsobenú porušením právnej povinnosti poisteným pred uzavretím poistnej zmluvy,
 - q) vzniknutú pri výkone podnikateľskej alebo inej zárobkovej činnosti,
 - r) spôsobenú na cudzích hnutel'ných veciach, ktoré boli poistenému požičané, používa ich z iného dôvodu alebo ich má u seba,
 - s) spôsobenú na veciach, ktoré poistený prevzal na spracovanie, opravu, úpravu, predaj, úschovu alebo na poskytnutie odbornej pomoci,
 - t) vzniknutú pri vykonávaní stavebných prác vyžadujúcich stavebné povolenie,
 - u) zodpovednosť z vlastníctva bytového domu vo výstavbe,
 - v) zodpovednosť za škodu spôsobenú pri búracích prácach alebo demolácii.
2. Poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť za škodu:
- a) spôsobenú poistenej osobe,
 - b) spôsobenú členovi domácnosti poisteného,
 - c) spôsobenú podnikateľskému subjektu, v ktorom má poistený alebo člen jeho domácnosti majetkovú účasť,
 - d) spôsobené právnickej alebo fyzickej osobe, ktorá má majetkovú účasť v právnickej osobe, ktorá je poistená v zmysle týchto poistných podmienok a poistnej zmluvy,
 - e) spôsobenú v súvislosti s vlastníctvom bytu a jeho príslušenstva (napr. komora,

- pivnica, šatník a pod.) alebo *nebytového priestoru v bytovom dome*,
- f) spôsobenú tretej osobe v súvislosti s užívaním bytu alebo *nebytového priestoru v bytovom dome*,
- g) v prípade akejkoľvek náhrady škody priznanej súdom Spojených štátov amerických alebo Kanady.
3. Ak sa v poisťnej zmluve dohodlo, že poistenie sa vzťahuje aj na niektoré riziko vylúčené podľa ods. 1 a 2 tohto článku, platia pre toto poistenie ostatné vylúčenia uvedené v tomto článku.
 4. V poisťnej zmluve možno dohodnúť, že poistenie sa nevzťahuje ani na zodpovednosť za škodu vzniknutú inými rizikami ako sú uvedené v ods. 1 a 2 tohto článku.
 5. Poisťovateľ má právo odmietnuť poistné plnenie, ak poistený bez súhlasu poisťovateľa nevzniesie námietku premĺčania, zaviazne sa uhradiť premĺčanú pohľadávku alebo uzavrie súdny zmier alebo ak nepodá včas opravný prostriedok proti rozhodnutiu príslušných orgánov o náhrade škody, pokiaľ v odvolacej lehote nedostal od poisťovateľa iný pokyn.

Článok 25 Poistná udalosť

Viaceré časovo spolu súvisiace škody, vzniknuté priamo alebo nepriamo z tej istej alebo rovnakej príčiny, zdroja, okolnosti, udalosti alebo iného nebezpečenstva, sa považujú za jednu škodu, bez ohľadu na počet poškodených (sériová škoda). Za okamih vzniku každej škody zo sérievej škody sa bez ohľadu na skutočný okamih jej vzniku považuje okamih, keď vznikla prvá z nich.

Článok 26 Poistná suma

1. V poisťnej zmluve sa dohodne suma, ktorá bude hornou hranicou poistného plnenia za jednu poistnú udalosť (poistná suma).
2. Poistné plnenie za všetky poistné udalosti počas jedného *poistného obdobia* (pre poistné zmluvy uzavreté s bežným poistným), alebo za dobu poistenia (pre poistné zmluvy uzavreté s jednorazovým poistným), je obmedzené dvojnásobkom poistnej sumy.

Článok 27 Poistné plnenie

1. Poistné plnenie poskytuje poisťovateľ v mene platnej na území bydliska alebo sídla príjemcu platby (poškodeného).
2. Poistné plnenie za jednu poistnú udalosť, vrátane nákladov podľa čl. 23 ods. 3, nesmie prekročiť poistnú sumu dohodnutú v poisťnej zmluve. To platí aj pre súčet všetkých plnení pri sérievej škode.

3. Ak sa poistné plnenie týka náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite alebo náhrady za stratu na dôchodku alebo náhrady nákladov na výživu pozostalých a kapitalizovaná suma tohto plnenia je vyššia ako poistná suma, alebo zvyšok poistnej sumy po odpočítaní iného plnenia za tú istú poistnú udalosť, poisťovateľ je povinný poskytnúť plnenie len v pomere poistnej sumy alebo jej zvyšku ku kapitalizovanej sume tohto plnenia.
4. Ak poistený nahradí škodu alebo jej časť so súhlasom poisťovateľa poškodenému priamo, má právo, aby mu poisťovateľ vydal majetkový prospech, ktorý takto získal, avšak len v rozsahu, v akom by bol poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie.
5. Za škodu spôsobenú na *cennostiach*, na *predmetoch historickej a kultúrnej hodnoty*, *umeleckých predmetoch*, *starožitnostiach* a *zbierkach* je poistné plnenie obmedzené sumou 500,00 EUR za jednu vec alebo *zbierku*, a za škodu na finančnej hotovosti sumou 200,00 EUR.

Článok 28 Právo na vrátenie vyplateného poistného plnenia

1. Ak poistený porušil povinnosti uvedené v čl. 8 ods. 2 alebo v poisťnej zmluve a toto porušenie malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti a na výšku poistného plnenia, alebo týmto porušením sa sťažilo zistenie právneho dôvodu plnenia, rozsahu alebo výšky škody alebo náhrada škody nemohla byť poskytnutá včas, má poisťovateľ voči nemu právo na primeranú náhradu vyplatených súm až do výšky vyplateného poistného plnenia, s prihliadnutím k tomu, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah povinnosti poisťovateľa plniť.
2. Uplatnením práva podľa ods. 1 nie je dotknuté právo poisťovateľa, ktoré mu v dôsledku vyplatenia poistného plnenia patrí voči inému.

Časť IV. Záverečné ustanovenia

Článok 29 Záverečné ustanovenia

1. Od ustanovení čl. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 a 28 VPPBD sa možno v poisťnej zmluve odchýliť.
2. Pre doručovanie písomných dokumentov platí, že povinnosť doručiť písomnosť je splnená dňom, keď ju adresát prevezme, odmietne prevziať alebo dňom, keď ju pošta vrátila odosielajúcej strane ako nedoručenú.

Písomnosti sa doručujú na poslednú písomne oznámenú adresu.

3. Ak sa právne predpisy alebo technické normy uvedené v týchto VPPBD novelizujú, alebo nahradia novými, nestrácajú ustanovenia, ktoré sa na tieto právne predpisy alebo technické normy odvolávajú platnosť, ale právne predpisy alebo technické normy

uvedené v týchto ustanoveniach sa automaticky nahrádzajú novelizovanými alebo novými technickými normami.

4. Tieto VPPBD boli schválené predstavenstvom Union poisťovňa, a.s. Bratislava dňa 13.01.2012 (zápisnica č. 2) a nadobúdajú účinnosť dňom 01.04.2012.